

CHECKLISTA FÖR TEXTARTIKLAR OCH SAKKUNNIGUTLÅTANDEN

Verktyg för kritisk bedömning att användas i JBI:s systematiska översikter

INTRODUKTION

JBI är en internationell forskningsorganisation baserad vid fakulteten för hälsovetenskaper och medicinska vetenskaper vid University of Adelaide, South Australia. JBI utvecklar och levererar unik evidensbaserad information, programvara och allmän och yrkesinriktad utbildning utformat för att förbättra hälso- och sjukvårdspraxis och hälsoresultat. Med över 70 samarbetande enheter som betjänar över 90 länder är JBI en erkänd global ledare inom evidensbaserad hälso- och sjukvård.

JBI:s systematiska litteraturöversikter

Kärnan i evidenssynes är den systematiska genomgången av litteratur för en viss intervention, ett visst förhållande eller ett visst problem. Den systematiska genomgången är i huvudsak en analys av tillgänglig litteratur (det vill säga evidens) och en bedömning av den eventuella effektiviteten av en praxis, vilket inbegriper en rad komplexa steg. JBI intar en viss hållning till vad som räknas som evidens och vilka metoder som ska användas för att syntetisera dessa olika typer av evidens. I enlighet med denna bredare syn på evidens har JBI utvecklat teorier, metoder och rigorösa processer för kritisk bedömning och syntetisering av dessa olika former av evidens för att underlätta kliniskt beslutsfattande inom hälso- och sjukvården. Det finns nu JBI-vägledning för att genomföra granskningar av effektivitetsforskning, kvalitativ forskning, prevalens/incidens, etiologi/risk, hälsoekonomiska utvärderingar, textartiklar/sakkunnigutlåtanden, diagnostisk noggrannhet hos test, mixade metoder, umbrella reviews och scoping reviews. Mer information om JBI:s systematiska litteraturöversikter finns i [JBI:s evidenssynteshandbok](#).

JBI:s verktyg för kritisk bedömning

Alla systematiska litteraturöversikter omfattar en process för kritik eller bedömning av forskningsevidensen. Syftet med denna bedömning är att utvärdera en studies metodologiska kvalitet och att fastställa i vilken utsträckning en studie har tagit upp möjligheten till bias i dess utformning samt vid dess utförande och analys. Alla artiklar som väljs ut för att inkluderas i den systematiska litteraturöversikten (det vill säga, de artiklar som uppfyller inklusionskriterierna som beskrivs i protokollet) måste bli föremål för noggrann bedömning av två kritiska bedömare. Resultaten av denna bedömning kan sedan användas för att informera syntes och tolkning av resultaten av studien. JBI:s verktyg för kritisk bedömning har utvecklats av JBI och samarbetspartner och godkänts av JBI:s vetenskapliga kommitté efter omfattande peer review. Även om JBI:s verktyg för kritisk bedömning är utformade för att användas i systematiska litteraturöversikter kan de också användas när ni skapar Critically Appraised Topics (CAT), i tidskriftsklubbar och som ett pedagogiskt verktyg.

JBI:S CHECKLISTA FÖR KRITISK BEDÖMNING AV TEXTARTIKLAR OCH SAKKUNNIGUTLÅTANDEN

Bedömare _____ Datum _____

Författare _____ År _____ Journalnummer _____

	Ja	Nej	Oklart	Ej tillämpligt
1. Är källan till sakkunnigutlåtandena tydligt identifierad?	☐	☐	☐	☐
2. Har källan till sakkunnigutlåtandena gott anseende inom fackområdet?	☐	☐	☐	☐
3. Är den relevanta populationens intressen det centrala fokuset för sakkunnigutlåtandena?	☐	☐	☐	☐
4. Är det framförda ställningstagandet resultatet av en analytisk process, och finns det logik i sakkunnigutlåtandena?	☐	☐	☐	☐
5. Finns det hänvisningar till kvarvarande litteratur?	☐	☐	☐	☐
6. Försvaras eventuell inkongruens med litteraturen/källorna på ett logiskt sätt?	☐	☐	☐	☐

Sammanfattande bedömning: Inkludera Exkludera Sök ytterligare information

Kommentarer (inklusive skäl för exklusion)

FÖRKLARING AV VERKTYGET FÖR KRITISK BEDÖMNING AV TEXTARTIKLAR OCH SAKKUNNIGUTLÅTANDEN

Så här citerar du: McArthur, A., Klugarova, J., Yan, H. och Florescu, S. 2015. Innovations in the systematic review of text and opinion. *International Journal of Evidence-Based Healthcare* 13(3): 188–195.

Svar: Ja, Nej, Oklart eller Ej tillämpligt

1. Är källan till sakkunnigutlåtandena tydligt identifierad?

Finns det en namngiven författare? Osignerade redaktionella artiklar i tidskrifter, illustrerade vecko-/månadstidningar eller dags-/morgon-/kvällstidningar ger bredare möjligheter till kommentarer. Dock ska författaren kunna identifieras.

2. Har källan till sakkunnigutlåtandena gott anseende inom fackområdet?

Kvalifikationer, nuvarande tjänst och nuvarande anslutningar till specifika grupper måste framgå i publikationen, och bedömaren måste vara övertygad om att författaren/författarna har ett visst anseende inom området.

3. Är den relevanta populationens intressen det centrala fokuset för sakkunnigutlåtandena?

Syftet med denna fråga är att fastställa författarens syfte med att skriva textartikeln genom att beakta den avsedda läsekretsen. Om ämnet för översikten hänför sig till en klinisk intervention eller utgör en aspekt av leverans av hälsovård är fokus på hälsoresultat relevant för översikten. Men om översikten till exempel är inriktad på att ta itu med en fråga om beteenden vid tvärprofessionell samverkan eller maktförhållanden är fokus på de relevanta grupperna önskvärt och tillämpligt. Denna fråga bör därför besvaras inom ramen för syftet med översikten.

4. Är det framförda ställningstagandet resultatet av en analytisk process, och finns det logik i sakkunnigutlåtandena?

För att fastställa tydligheten i eller den logiska grunden eller utgångspunkten för sakkunnigutlåtandet, beakta inriktningen på de centrala tankegångarna i argumentet. Frågor att ställa för varje textartikel inkluderar följande: Vilka är tyngdpunkterna i slutsatserna eller rekommendationerna? Vilka argument använder författaren för att stödja huvudpunkterna? Är argumentet logiskt? Har viktiga termer definierats på ett tydligt sätt? Stöder argumenten huvudpunkterna?

5. Finns det hänvisningar till kvarvarande litteratur?

Om det finns hänvisningar till kvarvarande litteratur, är det objektiva, inkluderande representationer, eller är det icke-kritiska beskrivningar av innehåll som specifikt stöder tankegångarna i den argumentation som läggs fram? Dessa överväganden kommer att belysa robustheten i hur citerad litteratur hanterades.

6. Försvaras eventuell inkongruens med litteraturen/källorna på ett logiskt sätt?

Finns det någon hänvisning i texten för att kunna fastställa huruvida de ställningstaganden som uttrycks har ett bredare stöd? Beakta även huruvida författaren uppvisade medvetenhet om alternativa eller dominerande åsikter i litteraturen, och i försvaret av sina ståndpunkter tillhandahöll information i den utsträckning som den rör andra eller liknande diskurser.